

ADVIES

KLEINE PROJECTEN

AANVRAAG: Allen Tegen Allen

NR: BKL/2017/152

AANVRAGER: Stg. Margareth Mead/MM Filmproducties

BIJENKOMST ADVIESCOMMISSIE: 9 maart 2018

BEGROTING: € 299.801,-

DATUM ADVIES: 3 april 2018

GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 60.000,-

1. ALGEMEEN

Allen Tegen Allen is een filmisch essay over de vraag wat een fascist is. Daarvoor duikt scenarist-regisseur Luuk Bouwman (Oss) in de geschiedenis van het Nederlands fascisme; een onderwerp dat tijdenlang op de plank van de vergetelheid lag totdat allerlei extreem nationalistische sentimenten in de samenleving de kop opstaken en de samenleving zich (opnieuw) gedwongen zag zich ertoe te verhouden. Daarom gaat de film niet alleen over het verleden maar ook over het heden. Allen Tegen Allen is daarom een film over en voor de Nederlander. De productie is gebaseerd op twee jaar historisch onderzoek met als bronnen onder meer het Brabants Historisch Informatie Centrum en de collecties van particuliere verzamelaars, ook uit Brabant.

Producent is Doc.Eye Film uit Amsterdam, distributeur Cinema Delicatessen heeft een intentieverklaring afgegeven en de film zal worden uitgezonden door de nationale publieke omroep.

Voor de pitch waren aanwezig de maker zelf, Joost Verheij namens de producent en Floor Koomen namens cofinancier EO/Ikon.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

a. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap of heeft een ontwikkelkarakter met het oog op reële groei naar hoge culturele kwaliteit (score: goed)

Luuk Bouwman, van oorsprong afkomstig uit Oss, heeft al bijzondere producties (met geregeld Brabantse thema's) in zijn oeuvre: Het Nieuwe Westen (2006, over zijn schoonvader/oprichter van LPF Oss, genomineerd voor Prix Europa voor omroep/mediaproducties), Donker Oss (2012, over het criminele verleden van Oss, uitgezonden door NPO) en Het Is Waar Maar Niet Hier (2017, over de Eindhovense kunstenaar en Cumbia vernieuwer Dick Verdult, Docfeed Award Beste documentaire, lovende recensies in landelijke en internationale pers, genomineerd voor de Filmmaker Award op het Margareth Mead festival in New York en uitgezonden door NPO).

In het projectplan zet Bouwman zijn regievisie en stijl al helder uiteen en in de pitch wordt dit met een teaser en toelichting verder versterkt. Net als bij Donker Oss gaat het om een documentaire op het snijvlak van filmisch experiment en beleefbaar maken van een historisch thema in een actuele context. Het anti-politieke sentiment van de hoofdpersoon in Het Nieuwe Westen is de inhoudelijke aanleiding voor Bouwman om zich met de huidige productie in het thema fascisme te gaan verdiepen. De adviescommissie kan deze lijn in opbouw van een portfolio goed volgen en heeft op basis van deze informatie, het track record van maker en producent en het om de productie heen verzamelde team (met bv. de ervaren succesvolle filmer Pieter Verhoeff als scriptcoach) groot vertrouwen in de totstandkoming van een kwalitatief hoogstaande en bijzondere film.

b. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze of heeft een ontwikkelkarakter met het oog op duurzame versterking van het cultuursysteem (score: goed)

Een aantal elementen maakt de productie relevant voor Brabant: Bouwman, afkomstig uit Oss en opgeleid aan St. Joost, is hard op weg een van Nederlands succesvolle eigentijdse filmers te worden, met thematiek, materiaal en research die wederom voor een belangrijk deel met Brabant zijn verbonden.

Veel materiaal wordt ontsloten uit het BHIC waar het tot nu toe weinig aandacht kreeg, naast tot nu toe voor het publiek totaal verscholen (o.a. Brabantse) particuliere collecties van fascisme-paraferalia. Het katholieke zuiden vormde een relatief vruchtbare voedingsbodem voor het anti-establishment en anti-elite gerichte fascisme, en organisaties als Nationaal Monument Kamp Vught, Erfgoed Brabant en het Noordbrabants Museum laten dan

ook weten de productie zeer te verwelkomen en willen promoten, o.a. in het kader van het project Crossroads rond de herdenking van 75 jaar bevrijding in Brabant in 2019.

Naast regisseur en producent zijn ook cameraman en geluidstechnicus Brabanders, postproductie vindt plaats in Breda. Door de bestaande banden met Docfeed/Broet in Eindhoven en de geplande educatie- en talentontwikkelingsactiviteiten (samen met St Joost) mag van de productie een goede bijdrage verwacht worden aan een netwerk dat filmproductie in Brabant en de ontvankelijkheid daarvoor stimuleert.

c. Het project is ten minste van nationale betekenis of heeft het potentieel daar in maximaal 3 jaar toe te leiden (score: goed)

Los van het gegeven dat veel materiaal met Brabant is verbonden, gaat het om een historisch thema van nationaal belang. Het wordt, in de woorden van de maker, een film over en voor de Nederlander.

De productie wordt op landelijk niveau ondersteund door het Filmfonds en CoBOfonds.

EO/IKON gaat de film uitzenden (na 6 maanden bioscoopcircuit) en is was als zeer betrokken stakeholder bij de pitch aanwezig. De EO draagt ook bij in de financiering.

Distributie gebeurt landelijk door een goed bekend staande distributeur, Cinema Delicatessen.

Ook de internationale potentie van deze documentaire wordt onderzocht, bijvoorbeeld vertoning op filmfestival Venetië in september. Gezien regievisie, te verwachten kwaliteit en thematiek vindt de adviescommissie dit een realistische optie. Naar aanleiding hiervan zou de film via een internationale sales agent zijn weg verder in het internationaal circuit kunnen vinden.

d. In het project is sprake van ondernemerschap (score: voldoende)

Financieel gezien is sprake van een traditionele begroting voor een documentaire, met een gangbare financieringsmix van fondsen en coproducenten. Het recoupment schema staat Brabant C met Filmfonds en CoBO op de vierde laag.

De aanpak beoordeelt de adviescommissie als degelijk, met een positieve uitschieter op het gebied van marketing. De samenwerking met platenlabel Top Notch, waar een toonaangevend deel van de Nederhiphop bij is gevestigd, biedt een sterk perspectief voor de aansluiting bij jongeren. Dit zal wellicht geen grote extra bron van financiën opleveren, maar wel een flinke vergroting van het maatschappelijk rendement. Artist manager en eigenaar van het label Kees de Koning laat trainees clips maken om via social media deze doelgroep te bereiken en de distributie in de bovenbouw van het middelbaar onderwijs te stimuleren.

e. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: voldoende)

De productie is op zichzelf een nieuw project. Voor regisseur Luuk Bouwman is deze film bovendien een nieuwe stap in zijn ontwikkeling als documentairemaker, omdat hij voor het eerst een film voor de bioscoop maakt. Voor het eerst besteedt hij ook het camerawerk uit in plaats van dit zelf te doen.

f. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)

In samenwerking met DocFeed festival Eindhoven komen er filmproductie workshops voor een geselecteerde groep film- en mediastudenten. In samenwerking met platenlabel Top Notch maken stagiaires creatieve video's als promotiefilmpjes op YouTube. Diverse stageplekken en traineeships komen beschikbaar bij de totstandkoming van de film, o.a. in samenwerking met St. Joost.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

g. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score: onvoldoende)

Hoewel de projecthouder het DocFeed Festival in Eindhoven en Nationaal Monument Kamp Vught bestempelt als culturele hotspots, zijn dit feitelijk geen plaatsen die als culturele hotspot van de Provincie Noord-Brabant gedefinieerd zijn.

h. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: onvoldoende)

De projecthouder benoemt de combinatie van geschiedenis met cinematografische auteursfilm als vernieuwend binnen de documentaire sector. Die opvatting deelt de adviescommissie niet. Zelfs in het eigen werk van Bouwman zijn al voorbeelden te vinden, zoals Donker Oss. Ook het gebruik van drones, waar de aanvrager op wijst, kan inmiddels volstrekt niet meer als onderscheidend in het genre worden beschouwd.

i. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: onvoldoende)

Bioscoopvertoningen en overnachtingen van crewleden, die de aanvrager hier als argumentatie opvoert, zullen ongetwijfeld tot enige inkomsten in de vrijetijdsector leiden, maar de adviescommissie vindt onvoldoende aannemelijk dat hier echt een merkbare bijdrage aan de vrijetijdseconomie vanuit gaat.

j. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: goed)

De adviescommissie ziet in de betrokkenheid van organisaties als Nationaal Monument Kamp Vught en Erfgoed Brabant tekenen van draagvlak bij heel relevante partijen in Brabant. Via het Crossroads project zal dit nog verbreden naar een netwerk rond vrijheid, bevrijding en geschiedbeoefening. Bovendien ziet de commissie in de film een zeer bruikbare aanvulling op het aanbod voor het middelbaar onderwijs, dat naar verwachting goede belangstelling voor deze productie zal tonen.

k. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: onvoldoende)

De door de aanvrager aangevoerde combinatie van inhoud met techniek (o.a. vertaald door gebruik van drones omwille van de artistieke context), en het plaatsen van deze film in een Brabantse 'experimentele traditie' komen voor dit criterium wat gezocht over en overtuigen de adviescommissie niet voor deze productie.

l. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: goed)

Zowel binnen als buiten de culturele sector worden voor dit project zinvolle samenwerkingen aangegaan zoals met Nationaal Monument Kamp Vught, Noordbrabants Museum, Erfgoed Brabant, DocFeed, de diverse genoemde opleidingen en het Brabants Historisch Informatie Centrum.

m. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: nvt)

Dit criterium is door de aanvrager niet gekozen en naar het oordeel van de adviescommissie ook niet van toepassing.

3. ADVIES

De adviescommissie is onder de indruk geraakt van de kwaliteit, consequentie en doordachtheid waarmee Bouwman aan zijn oeuvre werkt. De genuanceerde en betrokken benadering bij het nog steeds gecompliceerde en actuele thema die uit aanvraag en vraaggesprek naar voren kwamen, overtuigen de commissie dat van dit project een belangrijke aanwinst voor de Brabantse cinematografie en geschiedschrijving mag worden verwacht. De commissie adviseert dan ook met genoegen tot honoreren van dit subsidieverzoek conform de aanvraag.

4. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

Jorn Konijn (voorzitter)
Jeroen Veldkamp
Sylvia Dornseiffer
Charles Jeurgens
Remco van Soest
Daan Gielis

secretaris: Geert Lenders

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.